

Ի »Օ»Ի 3 . Հճ

Newsletter

ԸՆԴ 8 (13)
ՍՅՈՒՄՔՆ 2006

Issue 8 (13)
November 2006

Ջոն Նիքոլզի հերթական այցը

**Լուսինե ԱԹԱԵԿՅԱՆ
ԱՌԿ 5**

Նոյեմբերի 16-ին, Հայաստան իր հերթական այցելության ժամանակ, Տեխասի A&M համալսարանի գյուղատնտեսական տնտեսագիտության դեպարտամենտի պետ Ջոն Նիքոլզը հանդիպեց ԱՌԿ-ի ուսանողների հետ: Մենք անցյալ տարի էլ էինք հանդիպել դոկ. Նիքոլզի հետ. այս հանդիպումները միշտ էլ մեզ համար կարևոր ու հազեցած են անցնում: Սակայն ոչ միայն տեղեկատվության փոխանակումն է կարևոր ու հետաքրքիր, այլև՝ ուսանողների հետ նրա հաղորդակցության ոճը, ինչպես և Տեխասի A&M համալսարանի մասն հաստատությունում նրա կուտակած հսկայական գիտամանկավարժական փորձին ծանոթանալու առավելությունը: Իսկ այդ ամբողջ հաղորդակցությունը համեմվում է դոկ. Նիքոլզին հատուկ, եթե կարելի է այդպես արտահայտվել, հանդարտ հուճորով:

Այսուհանդերձ, դոկ. Նիքոլզի հետ մեր ավանդական հանդիպումների մեխը նրա տված հարցերն են, ինչպես նաև այդ հարցերը տալու ձևը: Դրանք սուկ հարցուպատասխանի ժամեր չեն, որտեղ քննարկվում են մեր ապագա կարիերային կամ կրթությունը շարունակելուն վերաբերող խնդիրներ: Դրանք մի տեսակ վեցամսյա հաշվետվություններ են (դոկ. Նիքոլզը ԱՌԿ է այցելում վեց ամիսը մեկ), որ մենք ներկայացնում ենք մեր ավագ ընկերոջը դասերի ընթացքի, ամառային պրակտիկայի, իրական դեպքերի ուսումնասիրությունների, դասերին ու քննություններին մախապատրաստվելու, դպրոցներում մասնագիտական կողմնորոշման միջոցառումների և շատ այլ հարցերի վերաբերյալ: Իսկ երբ դոկ. Նիքոլզի մասն մարդուց աջակցության ու գնահատանքի խոսքեր ենք լսում մեր նվաճումների մասին, ևս մեկ անգամ զգում ենք ԱՌԿ-ի ուսանողներ լինելու արտոնությունն ու պատասխանատվությունը:

Մենք իմացանք, որ ուսման վարձերը մուծելու համար Տեխասի A&M համալսարանի ուսանողների մեծ մասը ստիպված է աշխատել կես դրույթով կամ լրիվ դրույթով (ԱՌԿ-ի ուսանողների մեծ մասը չի աշխատում, բայց մաև մեծ տարբերություն կա այստեղ և ԱՄՆ-ում գործող վարձերի չափերի միջև):

Հաճելի էր լսել Տեխասի A&M-ում ԱՌԿ-ի շրջանավարտ Տաթևիկ Զոհրաբյանի հաջողությունների մասին: Տաթևիկը լավ օրինակ է մեզ համար: Ըստ դոկ. Նիքոլզի, Տեխասում իրենք միշտ էլ փնտրում են նոր ու խելացի ուսանողների, ովքեր թարմություն կբերեն համալսարան և կկամրջեն Տեխասի A&M-ի հին ու նոր լավագույն ավանդույթները: Նա մեզ քաջալերեց դիմել Տեխասի A&M համալսարանի մագիստրատուրա և ասաց, որ ինքն ուրախ կլինի այնտեղ ԱՌԿ-ի շրջանավարտների տեսնել: ○

We Met with John Nichols

By Lusine ATABEKYAN, ATC 5

John Nichols, Head of Agricultural Economics Department, Texas A&M, met with the ATC students on November 16, during his regular visit to Armenia. We had the experience meeting with Dr. Nichols: these meetings are always informative and important to us. However, not only the information exchanged is important; his style of communication with students and his huge teaching and managerial experience in an institution like the Texas A&M University are a privilege to share. And all this communication is spiced with this, if I may say, placid sense of humor.

The most amazing part of our traditional meetings with Dr. Nichols, though, is what questions he asks and how he asks. This is something beyond a simple Q&A session between a professor and students about your future career plans or some of the further education opportunities.

This is a kind of six-month report (Dr. Nichols visits the ATC every six months) to your elder friend on how the classes go on, how good the summer internship was and many others. We discussed issues concerning our case studies, preparation for classes and exams, business club activities, recruitment events, and many others. When you hear from a person like Dr. Nichols words of support and appreciation for our accomplishments, once again you feel the privilege and the responsibility of being a part of the ATC.

We found out that most of the Texas A&M students have to work part time or full time to pay their tuitions (most of the ATC students here don't work, but there is a big difference between the amounts of tuition fees here and in the US).

We also were informed about the success of an ATC graduate, Tatevik Zohrabyan, at Texas A&M. Tatevik is a good example for us. Dr. Nichols said they are always looking for new smart students who will bring fresh ideas and be the followers of their current students bridging the old and new traditions of Texas A&M. He encouraged us to apply to Texas A&M University for a Master's degree and said he would be happy to see ATC graduates there. ○

Միջազգային տնտեսագիտությունը ավելին է, քան ճերմուծումն ու արտահանումը

Արփինե ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ, ԱՈՒԿ 4

Մենք ապրում ենք 21-րդ դարում, երբ ամեն ինչ ավելի արագ է զարգանում, քան մենք սպասում ենք: Այսօր դժվար չէ տանը նստած գտնել ուզածդ ապրանքը՝ ինտերնետ ցանցով պատվիրելով: Եթե բավականաչափ դրամ ունես, ապա որևէ խնդիր չունես նստածդ տեղը պատվիրել, գնել և վայելել շվեյցարական ժամացույց, ճապոնական էլեկտրոնային տեխնիկա կամ ԱՄՆ-ի արտադրության ավտոմեքենա: Այս ամենն ինչպե՞ս է հնարավոր դառնում, ինչպե՞ս կարելի է ձեռք բերել մեր ցանկացած ապրանքը, որը տեղում չի արտադրվում՝ բավարար ռեսուրսների բացակայության պատճառով: Այս և բազմաթիվ այլ հարցերի պատասխանները մենք գտնում ենք միջազգային տնտեսագիտության դասընթացում:

Հազիվ թե կարելի է վիճարկել այն միտքը, որ այսօրվա «զել ու գազանի» աշխարհում որևէ երկրի համար գոյատևելը դժվար է առանց միջազգային առևտրի: Հավատացած եմ, որ առանց միջազգային առևտրի, երկրներն ի վիճակի չէին լինի զարգանալ ոչ սոցիալապես, ոչ քաղաքականապես և ոչ էլ, որ ամենակարևորն է, տնտեսապես:

Միջազգային տնտեսագիտության (ՄՏ) դասընթացն ընդգրկված է Ազոբիզգնեսի ուսուցման կենտրոնի ուսումնական պլանում որպես պարտադիր առարկա 4-րդ կուրսի համար: Ես հաճույքով եմ հաճախում այս առարկայի դասերին: Մենք մեծ ծավալի վերլուծական աշխատանք ենք իրականացրել դասընթացի ընթացքում, սովորել ենք առևտրային քաղաքականության զանազան սխեմաների գործնական կիրառությունները, սխեմաներ, որ շատ երկրների կառավարություններ կիրառում են իրենց հայրենական արտադրողներին ու սպառողներին պաշտպանելու կամ պարզապես եկամուտ ստանալու նպատակով:

Անկեղծ սասծ, նախքան ՄՏ դասընթացն ուսումնասիրելը ես միջազգային տնտեսագիտություն ասվածը հանգեցնում էի ապրանքների պարզ արտահանմանն ու ներմուծմանը: Դասընթացի ընթացքում սովորեցիմք, որ ՄՏ-ն վերջին երկու հարյուրամյակի ընթացքում անցել է զարգացման երկար, շարունակական ու հարուստ ճանապարհ, որին նպաստել են աշխարհի ամենականախոր տնտեսագետները՝ Ադամ Սմիթը, Դավիթ Ռիկարդոն, Ջոն Ստյուարտ Միլը, Ալֆրեդ Մարշալը, Ջոն Մեյնարդ Թեյնսը և Փոլ Սամուելսոնը:

Դասախոս Ռաֆայել Բախտավորյանը հետաքրքիր և արդյունավետ է կազմակերպում դասերը: Օրինակ, ամեն ուրբաթ մենք ունենում ենք նախապես հայտարարված ստուգողական աշխատանքներ, որոնք, ըստ իս, շատ արդյունավետ են, քանի որ հնարավորություն են տալիս նախօրոք պատրաստվելու: Բացի այդ, մենք հանձնել ենք կուրսային աշխատանք, որը նախատեսված է ՄՏ-ի պահանջներով: Յուրաքանչյուր ուսանող ինքն է ընտրում իր կուրսային թեման, իսկ դասախոսը հաստատում է այն: Միակ պահանջն այն է, որ թեման պետք է վերաբերի առևտրի ոլորտին: Ես հաճույքով գրեցի իմ կուրսային աշխատանքը, քանի որ այն հնարավորություն տվեց առևտրին վերաբերող զանազան հոդվածներ կարդալու: Բացի գրելուց, ես իմ թեման նաև ներկայացրի լսարանում՝ իմ հերթին հաճախելով նաև մյուսների ներկայացումներին: Այդ ներկայացումների շնորհիվ մենք մեծ ծավալի նոր տեղեկություններ ստացանք Վրաստանի և Հայաստանի արտաքին առևտրային հարաբերությունների, տարբեր առևտրային բլոկների և հարակից թեմաների վերաբերյալ:

Ամփոփելով նշեմ, որ ՄՏ դասընթացը մեծապես նպաստել է տնտեսագիտության ոլորտի իմ գիտելիքների աճին: Կուրսային ակնարկս ավարտել մեջբերելով Բենջամին Ֆրանկլինի այն միտքը, թե «դեռ ոչ մի երկիր առևտրից չի ավերվել»: ○

International Economics Is More than Import and Export

By Arpineh Arakelyan, ATC 4

We live in the 21st century when everything is developing more rapidly than we anticipate. Nowadays, it is not a problem to get any product you want while sitting near fireplace in your house, by simply ordering it on-line and having it shipped to you in a few days. It is no problem to enjoy Swiss watches, Japanese electronics, US-made cars and many other foreign commodities if you can afford it. How is this possible? How can we get all the desired products that cannot be produced locally because of the lack of sufficient resources? Answers to the foregoing and many other questions are in the course of International Economics.

One would hardly argue with a statement that it is very hard for a country to survive in today's dog-eat-dog world without international trade. I believe that without international trade countries would be unable to develop socially, politically, and most importantly, economically.

The course of International Economics (IE) is included in the curriculum of the ATC and is mandatory for the 4th year students. I enjoyed that class very much. We did a lot of important analysis, learnt about practical applications of various trade policy schemes that governments of many nations implement to protect their domestic producers, consumers, or to simply generate revenue. Frankly speaking, before studying the course of IE, I was sure that it was only about export and import of commodities. It was also interesting to learn that IE had enjoyed a long development over the past two centuries with contributions from the world's most distinguished economists: Adam Smith, David Ricardo, John Stuart Mill, Alfred Marshall, John Maynard Keynes, and Paul Samuelson.

The organization of the class itself by our instructor of IE, Rafael Bakhtavoryan, was very interesting and effective. Every Friday we would have a previously announced quiz which I think was very effective since it gave us opportunity to prepare for it in advance. Also, everyone submitted a term paper. The requirement for choosing the topic for the term paper was that it had to be trade related. I really enjoyed writing my term paper since it gave me a good chance to read various trade-related articles written by others. In addition, I presented my paper in the class and in my turn attended presentations done by other students. Through these presentations we learnt a lot of new things about Georgia's and Armenia's foreign trade relations, different trade blocs, etc.

In summary, I would like to mention that IE class has contributed significantly to my knowledge of economics. I would also like to finish my essay by quoting Benjamin Franklin's words, "No nation was ever ruined by trade". ○

ԱՌԼԿ-ի շրջանավարտը՝ ուսխորհրդի նախագահ Փրոյուի համալսարանում

ATC Graduate Elected the President of Student Organization at Purdue

Նոյեմբերի 17-ին ԱՌԼԿ-ի 2005թ. շրջանավարտ Դավիթ Ուբիլավան ընտրվել է ԱՄՆ Փրոյուի համալսարանի գյուղատնտեսական տնտեսագիտության ֆակուլտետի ասպիրանտուրայի ուսանողական խորհրդի նախագահ: Այս լուրը մեզ հաղորդեց Քլեմսոնի համալսարանի պատվավոր պրոֆեսոր, ԱՌԼԿ-ի նախկին (հուսով ենք նաև՝ ապագա) դասախոս դոկ. Վերն Չաուզը: Դավիթն այժմ Փրոյուի համալսարանի ասպիրանտուրայի գիտության գծով ռեֆերենտ է:

ԱՄՆ առաջատար համալսարաններում արտերկրացի կամ, ինչպես ընդունված է ասել՝ «միջազգային» ուսանողին ուսխորհրդի նախագահ ընտրելը չափազանց հազվադեպ երևույթ է: «Իմ կարծիքով, ինձ օգնեց այն հանգամանքը, որ ես այնքան էլ «գտարյուն միջ-ազգային» չեմ, - կատակում է Դավիթը, չէ՞ որ ես Վրաստանից եմ (անգլերեն՝ Ջորջիա)»:

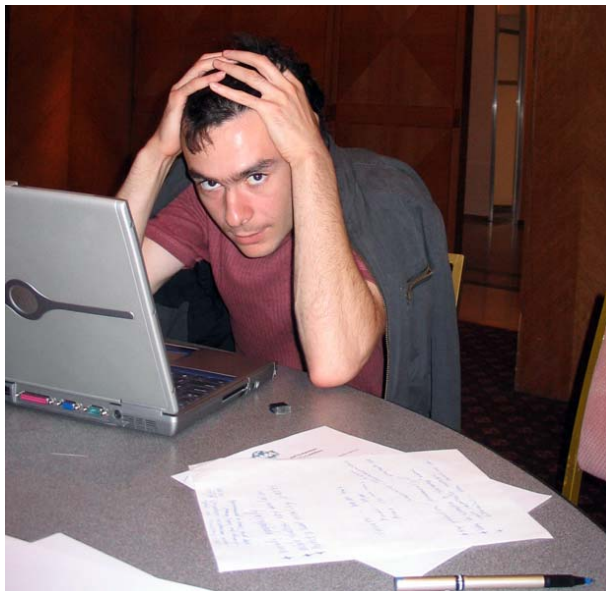
Դոկ. Չաուզը հաճույքով հայտնեց ԱՌԼԿ-ի լավագույն շրջանավարտներից մեկի այս հաջողության մասին լուրը և ավելացրեց. «Դավիթը հասցնում է ամեն ինչ, ընդ որում՝ շատ արագ. այս ամիս ընտրվեց ասպիրանտների այս մեծ խմբի նախագահ, անցյալ ամիս պաշտպանեց մագիստրոսի թեզը, մյուս ամիս՝ ո՞վ գիտեք»:

David Ubilava, ATC 2005 graduate, was elected as the President of the Graduate Student Organization at the Department of Agricultural Economics, Purdue University at students' meeting on November 17!

The news was provided by Dr. Verne House, Professor Emeritus, Clemson University and former (and hopefully future) ATC instructor. David is now a Graduate Research Assistant at Purdue. This is a very rare occasion when an international student becomes the president of a student organization. "I think what helped me was that I do not qualify as purely international, because I am from Georgia," David says.

Dr. House was pleased to report this good news about this successful

advancement of one of the best ATC graduates. He added, "David does everything, and very fast. This month: president of his large graduate student group; last month: defended MS thesis. Next month: who can guess?"

ՀՊԱՀ-ում իրականացվում է Հայաստանի բարձրագույն գյուղատնտեսական կրթության բարեփոխումների ծրագիրը

Higher Educational Reform of Agriculture in Armenia Agrarian University of Armenia

Հայաստանում բարձրագույն գյուղատնտեսական կրթության բարեփոխումների վերջերս մեկնարկած ծրագրի շրջանակում, որը ղեկավարվում է ԱՄՆ ԳԴ Կովկասի գյուղատնտեսության զարգացման ծրագրի (CADI) կողմից,

Within the Higher Agricultural Education Reform in Armenia, managed by USDA CADI, a program development team visited the Armenian State Agrarian University during October 30 - November 16. The team consisted of Dr. Glen C. Shinn, Ph.D., Professor & Resident Advisor, State Agrarian University of Armenia, Dr. Gary E. Briers, Ph.D. Professor, Department of Agricultural Leadership, Education, and Communications Texas A&M University, Dr. M. Craig Edwards, Ph.D. Associate Professor, Department of Agricultural Education, Leadership and Communications, Oklahoma State University, Dr. Wesley Holley, Ed.D. Professor and Associate Dean College of Agriculture and Home Economics New Mexico State University, Dr. Anatoliy Tmanov, PhD, DVM Assistant Professor for International Agriculture Program Coordinator for Central and Eastern European Countries Office of International Programs - College of Agricultural Sciences The Pennsylvania State University, and Dr. Michael K. Swan, Ph.D. Professor Agricultural & Food Systems - Crop & Soil Science Department Washington State University.

The team consulted with ASAU administrators, faculties, students, and national leaders regarding credentialing and curriculum reform leading to official recognition as a university meeting EU Bologna Convention Standards. The purpose of consultation was to understand the critical elements and the aspects that best influence an inflection point in the transition of ASAU higher agricultural education from its present state to one that meets EU Bologna Standards, is recognized by its peers for ex-

հուկտեմբերի 30-ից նոյեմբերի 16-ը ընտրված աշխատանքային խումբն այցելեց ՀՊԱՀ: Խմբի կազմում էին ՀՊԱՀ ռեզիդենտ խորհրդական դոկ. Գլեն Շիննը, դոկ. Գերի Բրայարզը, դոկ. Քրեյգ Էդվարդզը, դոկ. Ուեսլի Հոլի, դոկ. Անատոլի Տմանովը և դոկ.

Մայքլ Սուոնը, ովքեր ներկայացնում են ԱՄՆ տարբեր համալսարաններ: Խուսնըբը հանդիպումներ ունեցավ ՀՊԱՀ ղեկավարության, պրոֆեսորա-դասախոսական կազմի, ուսանողների, ինչպես նաև կրթության ոլորտի պետական պատասխանատուների հետ: Քննարկումների ընթացքում շոշափվեցին հավատարմագրման և ուսումնական պլանների բարեփոխումների գործընթացները, որոնք կհանգեցնեն ՀՊԱՀ-ի ճանաչմանը որպես եվրամիության Բոլոնիայի կոմպենցիայի չափորոշիչներին համապատասխանող համալսարանի: Խորհրդակցությունների նպատակն էր հասկանալ առաջնային այն տարրերն ու ասպեկտները, որոնք առավել բարենպաստ ազդեցություն կգործեն ՀՊԱՀ-ի այսօրվա կրթահամակարգը Բոլոնիայի չափորոշիչներով գործող կրթահամակարգի վերափոխելու գործընթացում, կրթահամակարգ, որը կճանաչվի եվրոպական այլ համալսարաններից և կայուն զարգացում կունենա ապագայում:

Դոկ. Շինը ռեզիդենտ խորհրդականի պարտականությունները կկատարի առաջիկա երկու տարիների ընթացքում: Նա մեծ փորձ ունի ուսումնական պլանների և առարկայական ծրագրերի կազմման, դասախոսների և ուսանողների գնահատման համակարգերի զարգացման, ինչպես և գիտասփյուռ կրթության բնագավառներում: Դոկ. Շինը ԱՄՆ-ում տարածական կրթության վերաբերյալ դոկտորական առաջին ծրագրի համատնօրենն է եղել: Նա աշխատել է Ավստրիայի, Գերմանիայի, ՅուՆԱՍՏԱՆԻ, Մեքսիկայի, Ռուսաստանի և Հոլանդիայի մի շարք համալսարաններում: ○

cellence, and is sustainable in the future.

Dr. Shin will be the Resident Advisor for a two -year period. He has a solid experience in curriculum development, academic program development, faculty and student evaluation systems and extension education. He was co-director of the first distance education doctoral program in the United States. Dr. Shinn is a Fellow in AAAE and has worked in several international universities including Australia, Germany, Greece, Mexico, Russia, and The Netherlands.

Օրգանական գյուղատնտեսությունը քայլեր է անում Հայաստանում

Ալեքսանդր Մաիսաշվիլի, ԱՌԿ 5

ԱՌԿ-ի ուրբաթօրյա սեմինարների բոլոր հրավիրյալ դասախոսների աշխատանքն էլ մեզ համար կարևոր է, քանզի նրանք կարևոր տեղեկատվություն են հաղորդում որպես ագրոբիզնեսի և շուկայաբանության մասնագետներ մեր կայացման հարցում:

Նոյեմբերի 14-ին մեր հյուրը օրգանական գյուղատնտեսությամբ զբաղվող OFARM գործակալության տնօրեն Ջոն Բոբբեն էր: OFARM-ը օրգանական գյուղատնտեսությամբ զբաղվող ֆերմերների 8 կոոպերատիվների միություն է, որը միավորում է ֆերմերների՝ ԱՄՆ 22 նահանգներից և կանադական Օնթարիո նահանգից:

Պարոն Բոբբեն գյուղատնտեսության աջակցության «Կանաչ արահետ» հասարակական կազմակերպության հրավերով գտնվում էր Հայաստանում և օրգանական արտադրության անցնելու վերաբերյալ խորհրդատվական աշխատանքներ իրականացնում «Կանաչ արահետի» հովանավորած ֆերմերային խմբերի համար:

Ինձ համար պատիվ էր հետևել պրն Բոբբի սեմինարին և կարևոր տեղեկություններ ստանալ օրգանական գյուղատնտեսության մասին: Նա տվեց ՕԳ սահմանումը, պատմեց, թե ԱՄՆ-ում ինչպես են հավաստագրում և տեսչական ստուգման ենթարկում օրգանական մթերքները: Նաև ցույց տվեց օրգանական մթերքների մի շարք նմուշներ, բացատրեց, թե ինչպես կարելի է խանութում ընտրել այդ մթերքները և ճշտել դրանց ծագումը:

Ըստ պրն Բոբբի, թե Հայաստանը և թե Վրաստանը եզակի ներուժ ունեն ՕԳ հատվածը զարգացնելու համար: Նրա

Organic Agriculture is Making Steps in Armenia

*By Alexandre Maisashvili
ATC 5*

All the guest lecturers at ATC Friday seminars are important to us, because they are always providing essential information for our further knowledge and development as agribusiness and marketing specialists.

On November 14, John Bobbe, the Executive Director of the Organic Farmers Agency for Relationship Marketing, Inc. (OFARM), was our guest lecturer. OFARM is a cooperative with 8 organic farmer cooperatives/associations with farmer members in 22 states and Ontario, Canada. Mr. Bobbe holds a Master's degree in agricultural economics from the University of Missouri-Columbia.

It was honor for me to follow Mr. Bobbe's seminar and get the momentous information on organic farming. He defined the term of organic farming and told how organic products were certified and inspected in the U.S. He showed samples of organically produced, properly certified and packaged food items. He not only taught us how to pick up products in the grocery store, but also how the tracing and accountability are provided.

According to Mr. Bobbe, both Armenia and Georgia have unique potentials in this sector and that he was impressed when he saw the first serious steps towards the development of OF in both countries. In Armenia, in particular, the first organic grocery store has been opened, certification process started, and legislation is being improved. In Mr. Bobbe's opinion, NGOs will play a crucial role in supporting OF. "Bringing farmers together, networking and using their creativity will develop OF rapidly," he said.

խոսքով, երկու երկրներն էլ տպավորիչ քայլեր են անում այս ուղղությամբ: Հայաստանում, մասնավորապես, բացվել է օրգանական սննդամթերքի առաջին խանութը, սկսվել է

հավաստագրման գործընթացը, ինչպես նաև օրենսդրական հիմքեր են ստեղծվում ոլորտի զարգացման համար: Ջոն Բոբբի կարծիքով, ՕԳ զարգացման գործում մեծ է ոչ կառավարական կազմակերպությունների դերը: «Ֆերմերներին միավորելը, նրանց միջև ցանց ստեղծելը և նրանց ստեղծագործական մոտեցումներն օգտագործելը կնպաստեն ՕԳ արագ զարգացմանը»,-ասաց պրն Բոբին:

Իմ կարծիքով, Ջոն Բոբբի նման պրոֆեսիոնալներն իրական աջակցություն են ցուցաբերում առհասարակ գյուղատնտեսության և մասնավորապես ՕԳ-ի զարգացմանը Հայաստանի և Վրաստանի նման երկրներում: Սկսած 1986թ. պրն Բոբին աշխատել է օրգանական մթերք արտադրող ֆերմերների հետ և օժանդակել վերոնշյալ ցանցերի ձևավորման հարցում: Նա նաև լուրջ միջազգային փորձ ունի այս բնագավառում (բացի Հայաստանից և Վրաստանից, աշխատել է նաև եվրոպական տարբեր երկրներում)՝ ACDI/VOCA-ի և ԱՄՆ գյուղատնտեսության օրգանի շրջանակներում: Նա Կանաչ արահետ ՀԿ-ի պատվավոր անդամ է:

Ջոնը և նրա կին Թերին ընտանեկան ֆերմերային տնտեսություն ունեն Վիսկոնսին նահանգում: Նրանց տնտեսությունում գտնվող անտառային տեղամասը հավաստագրված է Վիսկոնսինի բնական պաշարների դեպարտամենտից: ○

I think, professionals like John Bobbe will really help in the development of agriculture overall and organic farming in particular in countries like Armenia and Georgia. Since 1986, Mr. Bobbe has been working with sustainable and organic farmers, and assisted in development of farmer networks. International experience includes trade discussions with European farm and government leaders. He also has served volunteer economic development assignments in Poland (1994) and in Armenia (2000-2006) working with the Agricultural Cooperative Development International/Volunteer Overseas Cooperative Assistance (ACDI/VOCA) and USDA. Last, but not least, John Bobbe is an Honored Member of the Armenian Green Lane agricultural Support NGO.

By the way, John and his wife, Terry, own and manage his family's third-generation farm in Waupaca County, Wisconsin. The timberlands on his farm are certified by the American Tree Farm System and Wisconsin Department of Natural Resources.

Mr. Bobbe held another lecture for juniors. Thanks to Ms. Nune Sarukhanyan, the Chairperson of the Green Lane NGO, we had this good opportunity to host Mr. Bobbe at the ATC during his short visit to Armenia to work with the Green Lane-supported farmer groups. He assists farmers in the transition to organic farming. ○

ԱՌԼԿ-ի ուսանողները Արմպրոդէքսպո ցուցահանդեսում

**Քրիստինա Բեգլարյան
Սոնա Հարությունյան
ԱՌԼԿ 4**

Հոկտեմբերի 30-ից նոյեմբերի 3-ը տեղի ունեցած Արմպրոդէքսպո ցուցահանդեսի ընթացքում մենք ներկայացնում էինք կաթնամթերքի «Էլոլա» գործարանը: Սյունիքի շրջանի Վերիչեն գյուղում գտնվող այս ընկերությունում մենք անցկացրել ենք ամառային պրակտիկան: Ցուցահանդեսը մեզ համար լավ հնարավորություն էր հանդիպելու Էլոլայի մեր ընկերների հետ, ծանոթանալու Հայաստանում գործող բազմաթիվ այլ վերամշակող ձեռնարկությունների հետ, ինչպես նաև ցուցադրելու պրակտիկայի ընթացքում ձեռք բերած

ATC Students at the ArmProdExpo 2006

**By Christina Beglaryan
and Sona Harutyunyan
ATC 4**

During the ArmProdExpo 2006 on October 30-November 3, we presented "Elola" cheese factory. This is the company in Verishen village, Syunik marz, where we spent our summer internship. The Expo was a good opportunity for us to see our friends from Elola, become familiar with many other agribusinesses run in Armenia, and show our experience and skills gained during our internship.

Almost all food processing companies participated in ArmProdExpo 2006 traditionally organized by the Armenian Agribusiness Development Center. The exhibition was attended

գիտելիքները:

Ագրոբիզնեսի զարգացման կենտրոնի կողմից ավանդաբար կազմակերպվող Արմարոդէքսապ 2006-ին մասնակցեցին Հայաստանի գրեթե բոլոր վերամշակող ձեռնարկությունները: Ցուցահանդեսն ունեցավ ավելի քան 10000 այցելու: Չորս օրվա ընթացքում բազմահարյուր մասնակիցներին մենք հաճույքով ներկայացրեցինք և հյուրասիրեցինք էլոլայի արտադրած տարբեր տեղական և եվրոպական պանրատեսակները. բոլորն էլ գոհունակությամբ էին նշում էլոլայի արտադրանքի բարձր որակն ու բնական համուռոտը: Ափսոս, կաթնամթերքի համար մեղալներ սահմանված չէին, ինչպես խմիչքների համար, այլապես միանշանակ է, որ էլոլան ոսկե մեդալ կշահեր: Փոխարենը, մեր ներկայացրած պանրատեսակներն արժանացան բարձր որակի համար նախատեսված այլ մրցանակների:

Արմարոդէքսպոյի նմա՞ն մեծամասշտաբ ցուցահանդեսները ոչ միայն ագրոբիզնեսի տեղական ձեռնարկությունների (որոնց թիվն աճում է ցուցահանդեսից ցուցահանդես) զարգացման հեռանկարներ են խոստանում, այլ նաև կրթում են հայաստանյան սպառողին: Հերթականը

ցույց տվեց, որ մեր սպառողներին ոգևորում են հայրենական արտադրության սննդամթերքի համն ու որակը: Սպառողների ազգային ընկերակցության վերջին ուսումնասիրությունների համաձայն, սպառողների մոտ 75 տոկոսը նախընտրում է տեղական սննդամթերքը:

Ագրոբիզնեսի զարգացման կենտրոնի կազմակերպչական ջանքերն այս տարի հաջողությամբ պսակվեցին նաև մեկ այլ առումով՝ նոր-նոր բիզնեսի ոլորտ մուտք գործող (հիմնականում՝ ԱԶԶԿ հիմնադրամի ֆինանսատեխնիկական աջակցությամբ) վերամշակողների, այդ թվում՝ բուսական թեյեր, չոր մրգեր, եվրոպական նոր պանրատեսակներ, վայրի մրգերի ու հատապտուղների պահածոներ և կարտոֆիլի չիպսեր արտադրողների բավականին մեծ թիվ արձանագրվեց:

Վերջին, բայց և ոչ անկարևոր հանգամանքն այն է, որ ԱՆԿ-ի երեք այլ ուսանողուհիներ՝ Լիլիթ Մելոյանը, Օլգա Կուդոյանը և Սոնա Բաբայանը, ԱԶ կենտրոնին օգնեցին կազմակերպելու ցուցահանդեսի փակման և պարգևների հանձնման արարողությունը՝ իրենց բուն ներկայությամբ ավելի նշանակալից դարձնելով միջոցառումը:

Agribusiness Teaching Center, International Center for Agribusiness Research and Education Foundation
74 Teryan St., Yerevan, Armenia
In association with USDA FAS, Texas A&M University, and the State Agrarian University of Armenia
Tel: (37410) 52-28-39, 56-95-70; Fax: (37410) 56-62-21 E-mail: sos_avetisyan@yahoo.com
Հ. ՌԱՄՇՅԱՆԻ ԳՐԱԳՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԿՈՂՄԻՑ 74

by over 10,000 visitors during the four days of the exhibition. It was with great pleasure that we served different local and European types of Elola cheeses

to many hundreds of visitors; all of them were impressed by the high quality and natural flavor of Elola products. There was no medals nominated for dairy products like it was nominated for drinks, otherwise Elola would win a gold medal. Instead, the company was awarded other prizes for high quality.

Food exhibitions like ArmProdExpo not only promise good business development perspectives to local agribusinesses (the number of which grows with every expo) but also educate Armenian consumers; the exhibition indicated that our consumers are enthusiastic about the quality and taste of the local food. According to recent studies by the National Association of Consumers, about 75% of Armenian consumers prefer local food products.

The ADC's organizational efforts this year proved to be successful also in demonstrating a number of brand new small Armenian agribusinesses (mainly supported by CARD Foundation) including herbal teas, dried fruits, European type cheeses, wild fruit preserves, and aromatic potato chips.

Last but not least, another three students of the ATC, Lilit Meloyan, Olga Kudoyan, and Sona Babayants, assisted the Agribusiness Development Center in organizing the expo's closing event and awarding ceremony making the event even more significant with their mere presence. Armen Davtyan, the Director of ADC, and the Elola management thanked all the ATC representatives for both their voluntary and important participation.